neid wjmate kohhalt wõra paika, ütte sure tundmata jõe suhho, kun Wäina- ehk Tũna-jõggi merre sisse josep nink kelle kalda pääl parhilla Ria-liin saisman om. Kui ne kaupmehhe näijewa sedda marahwast, kuis nemma olliwa ni kangede omma maad nink kottust wahtman, nink kuis nemma hulgan wainlaise wisil tulliwa neile wasta, sis ne kaupmehhe mõtliwa kũl essi henne man: wee-surmast ja häddast pästetu, olleme nũũd wahhest wallusamba surma kätte johtonu! Tuul olli ka mihhil ni wasta, et na omme laiwuga es sa paigalt ärraminna. Ehk kũl se marahwas es tahha neil wõril laske neide male tulla, enge lätsiwa neidega õkwa sõddima nink mõtliwa neid õnnetuid, kedda tuisk ja torm neide mannu saatnu, wainlaisi ollewat: siski lepsiwa nemma wimate tõine tõisega kokko. Se om meie päiwilt arwada, 681 aastat.

Olliwa nũũd peake wõra ma innemisse meie marahwaga sõbras sanu. Wõra tõiwa ommist laiwust omma kaupa wälja nink wahhetiwa hennele meie ma andid, ni kui: wahha, met, raswa, nink harrisiwa sis saggedaste sija käũma. Kui nemma jo mõnni aig nida eggal aastal sija laiwaga olliwa tulnu: sis ne wõra ma kaupmehhe palsiwa hennele ütte platsi, aita ehhitada nink sinna omma kaupa saisma panda. Se palwusse päle anti tõtsile ũts ma weer sääl Wäina-jõe weren, kun parhilla Ria-liin saisap.

Se rahwas, mes meie Liwlandi maal wannal ajal elli, olli sesamma, mes weel parhilla siin maal katten seltsin, kui Lätti- nink ma-

rahwas om ellaman. Lättirahwas olli omma ello-assend essierralikult sääl kangeste hoitman, kun nũũd Wõnno- ja Wolmeri-liin saiswa, neide jõkke lähhũden, mes Wäina- ja Koiwa-jões nimmitetas. Meie ma-rahwas, mes ũts ũlli wanna rahwa-selts nink Some-rahwaga üttest ũlliwannast suggust om, elli sääl Tũna-jõe weresi sani, läbbi meie koggona Liwlandi-ma, ammak Tallina-ma wiimse otsani. Neide kinni-lina olliwa Tarto- ja Willandi-liin. Nemma elliwa merre weren nink olliwa sis ka hã targa ja julge merrekãũja mehhe. Neide katte rahwa ello-põlw olli ni, kui loeme pũhhan kirjan, et Abraham, Isaak ja Jakop omma ellanu omme suggulaste, ommatside ja perre-rahwa keskel. Kes neide sean wanna tark mees olli, ehk kige suremba au sissen sais, sel õkwa olli ka rahwa- ja ma-wallitseja nimmi ja õigus, se olli neide kohtomoistja, neide ũllemb ja wannamb. Ent innemissist es peta sis kũl mitte suurt luggu; mũdi neid ärra, nink kui nemma sõan wange saiwa, sis na neid ohwritsiwa ommile wäärjummalile, ehk mõtjewa neid ärra Wenne male. Om sääl Rootsima tolpolitse piri wasta ũts ma, mes nimmetas Norwegi- ehk Norra-maas. Sel kunnigal olli poig nink seddasamma olliwa meie ma-rahwas sõan kätte sanu. Sesamma kunninga-poig sai neist kolm kõrda kui neide wang ehk orri ärramũdus; eesmäst kõrda ütte tũkki willatse särgi rõiwa eest, tõist kõrda ütte kitse eest, nink wimate rahha masso eest.

Lätti- ja meie ma-rahwa wahhel olli ka ũts allasi sõdda ja wihha. Kui neil sis ko

Tarto- ja WÃƒÂ¶rro-ma rahwa Kalender 1839, lk. 19